

М.П. Головка, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)
С.В. Сорокіна, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
В.О. Акмен, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДОБРИВ ЯК АБІОТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ДЕКОРАТИВНІСТЬ КВІТКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Квітникарство – галузь сільського господарства, яка останнім часом розвивається досить швидкими темпами, зокрема в Україні. Хоча вітчизняна продукція на ринку квітів незначну частку, поступово українські виробники розвиваються та нарощують обсяги виробництва. Це зумовлене тим, що вітчизняна продукція за якістю не поступається імпортній, а за ціною значно дешевша. Збільшення попиту на горщикові квіти можна пояснити їх відносною довговічністю, тривалим терміном зберігання, у порівнянні зі зрізаними квітами, високими естетичними показниками, а також широким асортиментом представлених на ринку зразків.

На сьогодні конкурентоспроможність товару – одна з основних складових успішного ведення бізнесу та отримання високих прибутків. Квіткова продукція дуже вибаглива, вимагає гарного догляду та врахування певних абіотичних та біотичних чинників, що надають певні умови які необхідні для вирощування якісної декоративної рослини. Рослини здатні брати живлення з ґрунту лише у вигляді мінеральних розчинів. Усі запаси складних органічних речовин в ґрунті перетворюються на засвоєний рослинами стан життєдіяльності ґрунтових мікроорганізмів, які й розкладають усі складні речовини, перетворюючи їх на прості. Причому, інтенсивність життєдіяльності цих мікроорганізмів залежить від тих же ґрунтових умов, що і розвиток рослин: від тепла, вологи, наявності повітря, їжі і не кислого середовища. Тому вивчення впливу абіотичних факторів на декоративність квітково-декоративної продукції є актуальною проблемою.

Метою роботи було дослідження впливу різних видів добрив на декоративність горщикових рослин, на прикладі бегонії *Semperflorens*. Об'єктами дослідження були п'ять зразків бегонії *Semperflorens*, які були одночасно висаджені у керамічні горщики з однаковою ґрунтовою сумішшю.

На першому етапі досліджень були проаналізовані органолептичні і естетичні показники досліджуваних зразків. Виходячи з аналізу органолептичних даних зразків бегонії *Semperflorens* зробили висновок, що всі зразки були чистими, свіжими;

листя – однотонне, блискуче, з зеленим забарвленням, розміщене рівномірно; без наявних ознак пошкоджень хворобами та шкідниками.

Кількість листків у всіх зразків бегонії *Semperflorens* – 14-15 шт., довжина та ширина листків також була приблизно однаковою та коливалась у межах від 3/1,9 до 4/2,5 см (відповідно довжина/ширина).

Для дослідження впливу різних видів добрив на декоративність бегонії *Semperflorens* було обрано чотири добрива – органічне добриво, мінеральне добриво, мікробіологічне добриво та універсальне. Для подальших досліджень необхідно було розробити послідовність внесення добрива, для чого була побудована матриця проведення внесення добрив. Перший зразок бегонії *Semperflorens* (№1) поливався чистою водою, до другого зразка бегонії *Semperflorens* (№2) вносилося мікробіологічне добриво, до третього зразка бегонії

Semperflorens (№3) – універсальне. До четвертого зразку бегонії *Semperflorens* (№4) вносилося органічне та неорганічне добриво у співвідношенні 60/40, до п'ятого (№5) – у співвідношенні 40/60. Для органічного та неорганічного добрива подане їх процентне співвідношення у розчині яким поливали зразок, мікробіологічне та універсальне добрива вносилися згідно з рекомендаціями, приведеними виробником на етикетці. Тривалість проведення експерименту складала шість місяців.

Отримані результати дослідження щодо впливу різних видів добрив встановили, що певні елементи, що входять до складу добрив, що вносилися, чинять певний позитивний вплив на декоративність. У порівнянні зі зразком бегонії *Semperflorens*, що поливався водою (№1), у зразків, до яких вносилися добрива, спостерігається більш

інтенсивний ріст вегетативних частин рослини. Так, збільшилась кількість листків у зразків до 31 шт., листя стали більш соковитими, блискучими, їх розміри (довжина/ширина) збільшилась до 4,0/2,5 см. У той час у зразка №1 дані показники склали всього лише 18 шт. та

3,4/2,0 см відповідно. Органолептичні показники якості бегонії *Semperflorens* що досліджувались також різнились. Листя у зразків, до яких вносилися добрива, мали більш привабливий загальний зовнішній вигляд. Забарвлення листя у них було яскраве-зелене, з характерними блискучими відливами. У зразка бегонії *Semperflorens* що поливався водою було зелене, але недостатньо яскраве та блискуче.

З проведених досліджень можемо зробити висновок про позитивний вплив на декоративність горщикових рослин, на прикладі бегонії *Semperflorens*, застосування різних видів добрив як факторів впливу.